

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primo q[uod] multu[m] e[st] honorabil[is] p[ro]pt[er] e[pisto]pal[is]
sublimat[i]o[n]is auctoritate[m]. q[ua] do[mi]n[i]s

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Pius et cle

mes e dñs. ij. Para. xxx. Licet
qba hec ad lram ibi de deo di
cant q sol dñs e sup oia: iuxta illud Eph.
iij. Un dñs. Nūc tñ pñ nois psonantia
d bro Clemete hec pponeda duxim. Pos
sum? ei dicere d bro clemete: qm pñ? z cle
mes e dñs. in qbo tria rāgunť d ipo. viz p
mo q e multū laudabil: qz pñ. mltū ama
bil: qz clemens. multū honorabil: qz dñs.
Hec itaqz tria lz puerfo ordie: d ipo deca
rabimus.

Primo itaqz dicitur sum? qm b. Cle/
mes multū e honorabil pñ? z c. qz do
min? Dicit qppe petrus. j. Pet ij. Serui
subditi estote i oī tiorē dñis. Si itaqz fuit
subditi eē dbeat cū fuerētia z tiorē dñis su
is spalibz: qz yr ibi sōdit n tñ bōis pmode
st. h ēr dīcol. qnto magz reuerētia hie de
ber filij ecclie dñis suis spualibz z marie
sup oibz z scīssimis z optis. qñs fuit be/
atillim? Clemēs. z ā dīcat paul? j. Ti
mo. j. Soli deo honor. h tñ dīz itelligi pñ
se z finalit. sol em deo debet honor. pñ se
ipm: qz sol? a seipo hz id qd e honore dñ/
gnū. z ad eū solū ordinari debz oīs honor
finalr. tñ pōt honor aliqbz creaturis ex hī/
berī. rōnalibz rōne e? qd i eis est ab ipo
deo. hz tal honor nō debz sīstere i creatura:
sed finalr ordinari ad deū. Un z ipe paul?
j. Tim. vj. dī. Serui dños suos oī honore
dignos a: bitent. qz vīcz ipa pñs domū/
nū a dño deo ē: sicut dī Rom xij. z. j. Ti/
mo. v. Qui bñ pñunt pñi duplici honore
digni habent. marie q laborat in xbo z
doctria. Multū q honorabil ē brūs Cle/
mēs q ton ecclie catholice pñuit oīm fide/
liū dñs spūal extēns. Dñs inqz nō pñci/
pal? hz tanqz vicari? ipi? dñi iesu chri. Est
ast rōne hui? dñij sine pñdētie marie ve/
nerabil atqz honorad? pñ tria.

Tertio q mltū laudabil pñ spūal af
fectōis puritatē. qz pñ?

Primo itaqz dicitur sum? qm b. Cle/
mes multū e honorabil pñ? z c. qz do
min? Dicit qppe petrus. j. Pet ij. Serui
subditi estote i oī tiorē dñis. Si itaqz fuit
subditi eē dbeat cū fuerētia z tiorē dñis su
is spalibz: qz yr ibi sōdit n tñ bōis pmode
st. h ēr dīcol. qnto magz reuerētia hie de
ber filij ecclie dñis suis spualibz z marie
sup oibz z scīssimis z optis. qñs fuit be/
atillim? Clemēs. z ā dīcat paul? j. Ti
mo. j. Soli deo honor. h tñ dīz itelligi pñ
se z finalit. sol em deo debet honor. pñ se
ipm: qz sol? a seipo hz id qd e honore dñ/
gnū. z ad eū solū ordinari debz oīs honor
finalr. tñ pōt honor aliqbz creaturis ex hī/
berī. rōnalibz rōne e? qd i eis est ab ipo
deo. hz tal honor nō debz sīstere i creatura:
sed finalr ordinari ad deū. Un z ipe paul?
j. Tim. vj. dī. Serui dños suos oī honore
dignos a: bitent. qz vīcz ipa pñs domū/
nū a dño deo ē: sicut dī Rom xij. z. j. Ti/
mo. v. Qui bñ pñunt pñi duplici honore
digni habent. marie q laborat in xbo z
doctria. Multū q honorabil ē brūs Cle/
mēs q ton ecclie catholice pñuit oīm fide/
liū dñs spūal extēns. Dñs inqz nō pñci/
pal? hz tanqz vicari? ipi? dñi iesu chri. Est
ast rōne hui? dñij sine pñdētie marie ve/
nerabil atqz honorad? pñ tria.

Primo ppter excellētiā pñotiōis dñ/
gnitatem. (dulitatē

Secdo ppter pñptissimā executionis se

Tertio ppter sanctissimā puerfationis
humilitatē.

Primo ppter zc. qz vīcz
fuit sum? pōtifer. Nā ex pcepto z ordia/
tiorē Petri apli suscepit pōtiferatū romāe
ecclie. z sic obtinuit excellētissimā dignita
tē q nulla pñfug i ecclia excellētior ē. qz i ea
est plenitudo spūalis pñtis a chro vate ec
clesie. iō pñ dñi reuerētia debet ei pñcipu?
honor z maxim?.

Secudo ppter pñptissimā
executionis se. (dulitatē. Multū em adhibu
it diligētiā p regēda ecclia. z fideles istru/
xit xbo exhortatōis. pñ qd mltos inf qz
fuerūt multi illustres ad fide puerfic. z fi
deles i fide z bōis moribz pfirmavit. Un
de legē Ad Titū. ij. Loqre q decēt sanā
doctrinā vt sobriū sint pudici z prudētes:
sani i fide i dilectōe z paciētia. F bñ. Loq
re z exhortare. Itē sc̄pto isormatōis. Un
de Hiero. i li. illustriū viroz. q brūs Cle/
mēs sc̄psit ex psona romane ecclie ad ecclie
sā corinthoz valde vtilē eplam q estā in
nōnull locs publicē legif. Et i decreto e?
dī q fecē duas eplāz q catholice noiant Itē
istruxit exēplo puerfationis. qz exēplo dñi
ppit facere z docere. Act. j. Et. j. Timo.
iij. Exēpli esto fidelīū i xbo z puerfatio
ne. Et ad Titū. ij. In oibz pbe teipm exē/
pliū bonoz opez i doctria: in integritate: i
grauitate. Hec ibi.

Tertio ppter puerfationis
humilitatē. Humilibz qppe marie debet ho/
nor. Un z dñs Lu. xij. z xvij. pñpue p
mittit exaltatiōem humilibz dī. Oīs q se
humiliat exaltabit. Et nota i h pposito q
qñcūqz sublimitatē z dignitatē stat? ali
qs obtriat: nō ē tñ honore dign? nisi hūll
tatē hēat. Sol ei eis dbeat honor q deū ho
norat z ad dñm honore referūt qdqd fa
ciūt z qdqd eis exhibet. Sic aut dī Eccl
iij. A sol hūllibz honorat dē. Brūs itaqz
Clemēs pñ epalē dignatē honore dign?
n fuisse nisi hūllitatē i corde hūllisse. Hu/
militim? pfecto fuit brūs Clemēs. nec em
epalē dignatē nisi ex petri fcepto assūpsit.
Et mortuo petro cessit Lino z postmodū
clero pcauēs i futurū. ne. f. p h q a petro fu
erat istitut? qlibz velz i ecclā sibi successorē

Ber. De scō Clemēte

statuere. et q̄si hereditate sanctuariū domi
ni possidere. Post linū autē et detū demens
cōpulsus est p̄sidere. Apparuit etiā hūi
tas demēt. q̄ cū ad exiliū missus fuisset. et
illi q̄s ibidē inuenit sibi diceret oēs vna vo
ce. *Quia p̄ nobis brē et scō Clemēs. ille ad
hō se dignū reputās r̄ndit. Nō meis me
ritis ad vos me misit dñs v̄ris coronis p̄
ncipem me fieri.*

Secūdo dicitur sum? qm̄ beatus
Clemēs mltū est amabil' p̄ p̄s
mal' conditionis suauitate. q̄ demēt
sicut dicit Tull' .ij. r̄beto. Clemētia ē vire
p̄ quā animus p̄catus i odiū alicuius be
nignitate retinet. Et differt a māuetudie.
sicut dētermiat Tho. .ij. q. .clvij. q̄ man
suetudo p̄prie est moderatiua passiois ire. et
sic respicit ipm̄ appetitū videte. s̄ demēt
ria est moderatiua exterioris punitiois. et sic
ip̄as penas q̄ instigunt exēp̄ ad vindictā
*He. Tho. Solet itaq̄ Clemētia accipi p̄
benignitate erga alios. Et sicut dicit Sen.
est lenitas superioris aduersus inferiorē. Ap
paruit autē Clemētia in beato Clemēte p̄ci
pue ex tribus.*

Primo ex ḡniosa morū conditione.

Secō ex fructuosa multoꝝ instructōe

Tertio ex amorosa mestoz consolatioe.

Primo ex ḡniosa r̄. q̄ disciplina Petri
ap̄l' ita moꝝ ornamento pollebat vt iudeis
et gentib' et oib' ch̄ianis popul' p̄luceret.
Ecc. .xij. Dilect' deo et hoib' : cui' meo'

Secō ex fructuosa (ria i b̄ndictōe est.
multoꝝ instructōe de q̄ dicitur est in articu
lo p̄cedenti in quo patz q̄ntū haberet zelū
salut' aiōꝝ. vñ daret sua benignitas erga
singlōs. q̄ntā benignitatē noie demētie hic
intelligim'. *Ecc. .xvij. Qui misericordiā ha
bet docet et erudit quasi pastor.*

Tertio ex amorosa mestoz cōsolatione.
Cōsolat' ē em̄ mltū eos q̄s iuenit in insu
la ad quā fuit relegat'. *Quidē etiā cōsolat'
est theodor' v̄roz s̄linny et alios i ch̄istū
credētes. Ip̄m etiā s̄linny adhuc infideles
multū demēt et benigne cōsolat' ē: restitue
do sibi p̄ oēs suas v̄sū et auditū : s̄ ipse
S̄linny esset sibi multū infest'. *Uide le/
gen'. Sic ergo impleuit dictū dñi et maḡri
demētissimi iesu. *Mat. v. Diligite inimicōs
eos v̄ros: b̄nfacite his q̄ oderit vos: et orate
p̄ p̄secutōib' et calūniatōib' vos r̄. In h̄ ita***

q̄ euidēt apparuit demētia et benignitas
gloriosi Clemētis.

Tertio dicitur sum? q̄ mltū ē lau
dabil' br̄as Clemēs p̄ sp̄ial' af
fectōis puritate. q̄ p̄. *Quidē tū
lius in sua r̄betorica. Pietas est p̄ quā san
guine iūctis patrieꝝ demuol' officii et dūli
gēs tribuit cult'. Et sicut exponit Tho. .ij.
.q. .c. officii reformat ad obsequiū cultus
p̄o ad reuerentiā et honorē: d̄ em̄ a colēdo.
Et q̄ vt ibidē d̄ Tho. ar. .ij. Ea q̄ sūt crea
turaz p̄ q̄ndā superexcellētā et causalitatez
trāsserunt i deū: vt d̄ Tho. .li. de di. no. *Jo
p̄ excellētā pie. as cult' dei noiat. sic de
p̄ excellētā d̄ pater n̄r. Et lōge excellēt
ozi mō est nob' p̄ncipiū essēdi et gubnatō
nis q̄ pater carnal' aut patria. *He. Tho.
Sicut autē dicit August. .x. de ci. dei. *Doce
vulgi nomē pietatis etiā opib' misericordie
frequentat. Ex q̄ p̄suetudie etiā factū ē vt de
bitari potest iō euēnisse: q̄ hec p̄pue h̄
ri mādat de? : eaq̄ sibi p̄ sacrificijs placere
testat. Ex q̄ p̄suetudie etiā factū ē vt de
ipse p̄ dicat. *He. Tho. In h̄ itaq̄ p̄p̄o
to pietatē accipim' p̄ cultu dei. *Un̄ dicit
Aug. .xj. de ci. dei. q̄ pietas p̄prie de dei cul
tu intelligi solet quā greci euseb' vocant.
Sic itaq̄ dicimus qm̄ br̄as Clemēs me
rito d̄ pius p̄ sp̄ial' aff: cōis puritatez.
p̄ quā recte se habebat ad deum: sic per de
mentū recte se habebat ad primū. *Quia
autē fuit et manifestata br̄i demēt' pietas
p̄cipue ex tribus.*******

Primo ex feruida sc̄itatis opatione.

Secō ex solida aduersitat' p̄pessione.

Tertio ex lucida deitatis attestatōe.

Indio ex feruida sanctita
tis opatione. Feruēs em̄ charitate assidue
sc̄is opib' vacabat: et oi p̄rutū et moꝝ oꝝ
namento pollebat. et p̄ ch̄i fide apl̄hāda
mltū laborauit: nō solū postq̄ ep̄alē cathē
drā suscepit fedetū ante. Fuit em̄ loc' ap̄l'
petri. Fuit etiā locut' et coadiutor' pauli.
Un̄ paulus *Phil. .iiij. ipm̄ noiat vt p̄nci
palē int' coadiutores suos di. *Rogo te in
q̄ germane cōpar adiuua illos q̄ meū la
borauerūt in euāgelio cū demēte et ceteris
coadiutorib' meis r̄. *Quō dicitū fuisse de
scō Clemēte papa testat *Hiero. lib. .iiij. v̄
Ariū viroz. Item pater et pietas ex sc̄is.****